

കേരള സർക്കാർ

നം.176/ഡി സി.1/18/ തസ്വദവ

തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ (ഡി സി) വകുപ്പ്
തിരുവനന്തപുരം, തീയതി 04.05.2018

സർക്കലർ

വിഷയം: തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് - സർക്കാർ ഓഫീസുകളിൽ ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ നടപ്പിലാക്കുന്നത് -സംബന്ധിച്ച്.

- സൂചന :** 1) 5.10.2017 ലെ സ.എ (സാ.ധാ) നം.3214/2017/ത.സം.ഭ.വ നമ്പർ ഉത്തരവ്
 2) സർക്കാർ ഓഫീസുകളിൽ ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ നടപ്പിലാക്കുന്നത്
 സംബന്ധിച്ച് 04.04.2018 ന് ചീഫ് സെക്രട്ടറിയുടെ അദ്യുക്ഷതയിൽ
 ചേർന്ന യോഗത്തിൽന്റെ നടപടിക്കുറപ്പ്

ഗവൺമെന്റ് സെക്രട്ടറിയേറ്റ്, പബ്ലിക് ഓഫീസ്, വികാസ് ഭവൻ, സ്വരാജ് ഭവൻ, എല്ലാ വകുപ്പുകളുടെയും ഡയറക്ടറേറ്റ്/കമ്മീഷണറേറ്റ്, ജില്ലാകളക്കറേറ്റുകൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ സർക്കാർ ഓഫീസുകളുടെ ദേനം ദിന പ്രവർത്തനത്തിൽന്റെ ഭാഗമായും അല്ലാതെയും നടക്കുന്ന എല്ലാത്തരം ചടങ്ങുകളിലും ഡിസ്പോസിബിൾ വസ്തുകൾ ഒഴിവാക്കി പുന്തപ്പേരാഗിക്കാൻ കഴിയുന്നതും പുന്ഃചംക്രമണത്തിനു വിധേയമാക്കുവാൻ കഴിയുന്നതുമായ വസ്തുകൾ മാത്രം ഉപയോഗിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്ന തരത്തിൽ ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ ബാധകമാക്കി സൂചന 1 പ്രകാരം ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിലെ എല്ലാ സർക്കാർ ഓഫീസുകളിലും ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ ബാധകമാക്കുന്നതിനും, 2018 ജൂൺ 5 ലോക പരിസ്ഥിതി ദിനത്തിന് മുമ്പായി ഓഫീസുകളിൽ ഗ്രീൻപ്രോട്ടോക്കോൾ പ്രവൃത്തനം നടത്തുന്നതിനാവശ്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിനും സൂചന 2 പ്രകാരം തീരുമാനിച്ചിരുന്നു. ആയതിൽന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സർക്കാർ ഓഫീസുകളിൽ ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് താഴെപ്പറയുന്ന സമയക്രമവും പ്രവർത്തന നിർദ്ദേശങ്ങളും വകുപ്പ്/ സ്ഥാപന മേധാവികൾ നിർബന്ധമായും പാലിക്കേണ്ടതാണ്.

ക്രമ നം.	പ്രവർത്തനം	കാലഘടന	ഉത്തരവാദിത്തം
1	ഓരോ സ്ഥാപന മേധാവിയുടെയും അദ്യുക്ഷതയിൽ എല്ലാ വിഭാഗം ജീവനക്കാരെയും പങ്കെടുപ്പിച്ച കൊണ്ടുള്ള യോഗം	2018 മെയ് 9	സ്ഥാപന മേധാവി
2	ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ കമ്മറ്റി ഗ്രൂപ്പികൾന്റും നോധൻ ഓഫീസരും നിയോഗിക്കലും (എല്ലാ ഓഫീസുകളിലും)	2018 മെയ് 10	സ്ഥാപന മേധാവി

ഗ്രീൻ പ്ലാറ്റോക്കോൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനാവശ്യമായ പ്രവർത്തികൾ			
3	അരുളുക്കന്നതും അരുളുക്കാത്തതുമായ മാലിന്യം ശ്രേഖരിക്കാനായി പ്രത്യേകം ബിന്നകൾ സ്ഥാപിക്കൽ (അതായ്ത് സ്ഥാപനങ്ങളിൽ)	2018 മെയ് 11	സ്ഥാപന മേധാവി
4	അരുളുക്കാത്ത മാലിന്യങ്ങൾ ശ്രേഖരിച്ച് വയ്ക്കാൻ പ്രത്യേകം സ്ഥലം കണ്ടെത്തുക	2018 മെയ് 14	സ്ഥാപന മേധാവി
5	എല്ലാ ജീവനക്കാരോടും പുനഃയൈപ്പയോഗിക്കാവുന്ന പാതയുള്ളിൽ ആര്ഹാരം കൊണ്ടു വരാൻ നിർദ്ദേശം നൽകി നടപ്പിലാക്കുക .	2018 മെയ് 15	സ്ഥാപന മേധാവി
6	ഓഫീസിൽ പ്ലാസ്റ്റിക് ക്യാർബിബാഗ് നിരോധിക്കുക	2018 മെയ് 15	സ്ഥാപന മേധാവി
7	എല്ലാ പൊതു ചടങ്ങുകളിലും പ്രചരണങ്ങൾക്കും തുണി ബന്ധനുകൾ/ ബോർഡുകൾ ഉപയോഗിക്കുന്ന എന്നറപ്പാക്കുക	2018 മെയ് മുതൽ	സ്ഥാപന മേധാവി
8	ഓഫീസിലെണ്ടാക്കുന്ന ജൈവമാലിന്യങ്ങളുടെ തോതറസ്തരിച്ചുള്ള കമ്പോസ്റ്റിംഗ് ഉപാധികൾ സ്ഥാപിക്കുക	2018 മെയ് 15	സ്ഥാപന മേധാവി
9	കമ്പോസ്റ്റിംഗ് ആരംഭിക്കുക	2018 മെയ് 15	സ്ഥാപന മേധാവി
10	ഒരു തവണ ഉപയോഗിച്ച് വലിച്ചുരിയുന്ന വസ്തുകൾ ഒഴിവാക്കി നൂൽ, പോർസലേൻ കുപ്പകളും ഷൈറ്റുകളും വാങ്ങുക (ഇതിനായി ഓഫീസ് ചെലവ് ഫണ്ട് ഉപയോഗിക്കുക)	2018 മെയ് 31	സ്ഥാപന മേധാവി
11	നിശ്ചിത ഇടവേളകളിൽ അഞ്ചേരി പാഴ് വസ്തുകൾ ശ്രേഖരിക്കാനായി തദ്ദേശ സ്ഥാപനവുമായോ /പാഴ് വസ്തു വ്യാപാരികളുമായോ, കൂടിൻ കേരള കമ്പനിയുമായോ ധാരണയിലെത്തുക	2018 മെയ് 31	സ്ഥാപന മേധാവി
12	ടോയ് ലെറ്റുകൾ ആവശ്യത്തിന് വെള്ളവും വെള്ളിച്ചവും മുതൽിയും ഉറപ്പാക്കുക	2018 മെയ് 31	സ്ഥാപന മേധാവി

13	ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ നടപ്പാക്കൽ വിലയിത്തുറന്നതിനായി സ്ഥാപനതല വിലയിത്തതൽ	മാസത്തിൽ രണ്ട് തവണ	സ്ഥാപനതല ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ കമ്മറ്റി
14	ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ സാങ്കേതിക കമ്മറ്റിയുടെ വിലയിത്തതൽ	2018 ജൂൺ 05 ന് മുമ്പ്	സ്ഥാപനതല ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ കമ്മറ്റി
16	സ്ഥാപനത്തെ ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ സ്ഥാപനമായി പ്രഖ്യാപിക്കൽ	2018 ജൂൺ 05	അതാത് സ്ഥാപനം

- സംസ്ഥാനത്തെ ഗവൺമെന്റ് സെക്രട്ടറിയേറ്റ് മുതൽ താഴെ ഗ്രാമതലങ്ങൾ വരെയുള്ള എല്ലാ ഓഫീസുകളിലും ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ നടപ്പിലാക്കേണ്ടതാണ്. ഇതിനാവശ്യമായ നടപടികൾ വകുപ്പ്/ സ്ഥാപന മേധാവികൾ സീക്രിക്കേറ്റതാണ്.
- തരഞ്ഞിൽച്ച് ശേഖരിച്ച അരഞ്ഞവ മാലിന്യം നീക്കം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള സംവിധാനം സംബന്ധിച്ച് വിവരം എല്ലാ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും നൽകുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ അതാത് തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ സീക്രിക്കേറണം.
- സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ മുച്ചിത്രരികൾ സ്കീ/ ഭിന്ന ശേഷി സഹാദേശമാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സീക്രിക്കേക്ക. 24 x 7 ജല ലഭ്യത ഉറപ്പാക്കുന്നതിനും അതാത് സ്ഥാപന മേധാവികൾ നടപടി സീക്രിക്കേറ്റതാണ്.
- പൊതു/ സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ നോയൽ ഓഫീസർമാർ/ഹൗസ് കീപ്പിങ്ങ്/ എഡ്യൂറ്റ് ഓഫീസർ/ മറ്റ് ജീവനക്കാർ എന്നിവർക്ക് പരിശീലനം നൽകേണ്ടതാണ്. ഇതിനുള്ള നടപടി മുച്ചിത്ര മിഷൻം ഹരിതക്കേരളം മിഷൻം സീക്രിക്കേറ്റതാണ്.
- 2018 ജൂൺ 5 ലോകപരിസ്ഥിതി ദിനത്തിൽ കേരളത്തിലെ സർക്കാർ ഓഫീസുകളിൽ ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ നടപ്പിലാക്കി സ്വയം പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ എല്ലാ വകുപ്പ് / സ്ഥാപന മേധാവികളും സീക്രിക്കേറ്റതാണ്.
- മേൽ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനാവശ്യമായ ചെലവ് തുക അതാത് സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഓഫീസ് ചെലവുകൾ എന്ന റബട്ടത്തിൽ നിന്ന് ചെലവഴിക്കേണ്ടതാണ്.

2. മേൽ വിവരിക്കപ്പെട്ട പ്രകാരം നടപടികൾ സീക്രിച്ച് സംസ്ഥാനത്തെ എല്ലാ തലങ്ങളിലുമുള്ള സർക്കാർ ഓഫീസുകളിലും ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് അതാത് തലങ്ങളിലെ ഓഫീസ് തലവന്മാർ നടപടി സീക്രിക്കേറ്റതാണ്.

പോൾ ആസ്റ്റിണി എഎ.എ.എസ്
മീഹ് സെക്രട്ടറി

എക്സിക്യൂട്ടീവ് വൈസ് ചെയർപോസ്റ്റിൻ, ഹരിതക്കേരളം മിഷൻ
എല്ലാ ജീലി കളക്കുർമാർക്കും (മുച്ചിത്ര മിഷൻ മുവേന)
എല്ലാ വകുപ്പ്/സ്ഥാപന മേധാവികൾക്കും (മുച്ചിത്ര മിഷൻ മുവേന)

എക്കിക്കുട്ടിവ് ഡയറക്ടർ, ശ്രീചിതു മിഷൻ, തിരുവനന്തപുരം
 പൊതുഭരണ (ഹൗസ് കീപ്പിങ്) വകുപ്പ്
 എക്കിക്കുട്ടിവ് ഡയറക്ടർ, ഇൻഫർമേഷൻ കേരള മിഷൻ
 ഡയറക്ടർ, എഎപി.ആർ.ഡി/ വൈബ് & റൂമീഡിയ
 പ്രിൻസിപ്പൽ അക്കാദമി ജനറൽ (ആധിറ്റ്/എംബി) കേരള, തിരുവനന്തപുരം
 ഓഫീസ് കോപ്പി/ക്രത്തൽ ഫയൽ

ഉത്തരവിൽ ആകാരം

~~സെക്രജൻ ഓഫീസർ~~

പകർപ്പ്:-

തദ്ദേശസാധാരണ വകുപ്പ് മന്ത്രിയുടെ പ്രൊവിട്ട് സെക്രട്ടറിക്ക്
 തദ്ദേശ സാധാരണ വകുപ്പ് അധികാരിയുടെ ചീഫ് സെക്രട്ടറിയുടെ പി.എ. റ്റ്
 എല്ലാ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറിമാർക്കും
 തദ്ദേശസാധാരണ വകുപ്പ് ഡെപ്പാട്ട്മെന്റ് സെക്രട്ടറിയുടെ സി.എ. റ്റ്
 തദ്ദേശസാധാരണ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറിയുടെ സി.എ. റ്റ്